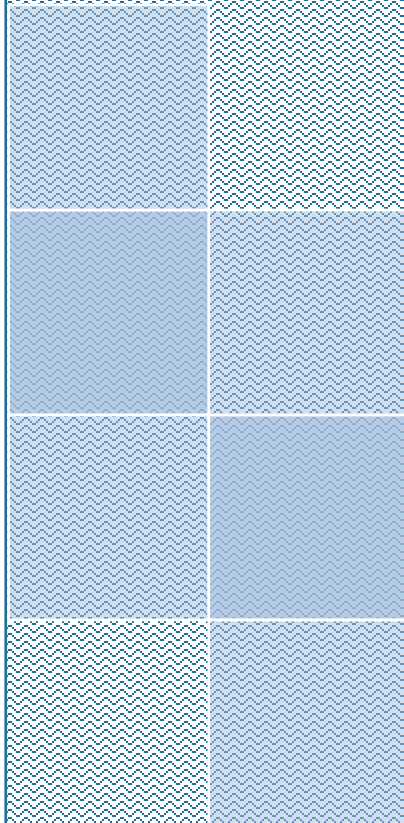

Извјештај о квалитету за Статистику плата запослених, 2020.

Извјештај припремила: Биљана Глушац
Датум објављивања: 14.10.2021.

САДРЖАЈ

1	УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД.....	5
1.1	Намјена истраживања.....	5
1.2	Правни основ и одговорност статистичких институција.....	5
1.3	Коришћене класификације.....	5
1.4	Извјештајна јединица.....	5
1.5	Статистичка јединица посматрања.....	5
1.6	Покривеност и обухват.....	5
1.7	Статистички концепти и дефиниције.....	6
2	РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА.....	6
2.1	Корисници података статистичког истраживања.....	6
2.1.1	Кључни корисници података из статистичког истраживања.....	6
2.1.2	Процјена корисничких потреба.....	7
2.1.3	Мјерење перцепције и задовољства корисника.....	7
2.2	Комплетност података.....	7
2.2.1	Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1).....	7
3	ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ.....	7
3.1	Узорачка грешка.....	7
3.1.1	Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1).....	7
3.1.2	Активности за смањење узорачких грешака.....	7
3.2	Неузорачке грешке.....	7
3.2.1	Неузорачке грешке - Грешке обухвата.....	7
3.2.1.1	Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2).....	8
3.2.1.2	Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3).....	8
3.2.1.3	Грешка недовољног обухвата.....	8
3.2.1.4	Мјере за смањење грешака обухвата.....	8
3.2.2	Неузорачке грешке - Грешке мјерења.....	8
3.2.2.1	Разлози за настанак грешака мјерења.....	8
3.2.2.2	Мјере за смањење броја грешака мјерења.....	8
3.2.3	Неузорачке грешке - Грешке неодговора.....	9
3.2.3.1	Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4).....	9
3.2.3.2	Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5).....	9
3.2.3.3	Поступци у случају неодговора.....	9
3.2.3.4	Поступци за смањење стопе неодговора.....	9
3.2.4	Ревизије.....	10
3.2.4.1	Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (A6).....	10
3.2.5	Импутација.....	10
3.2.5.1	Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (A7).....	10
4	ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА.....	10
4.1	Правовременост објављивања.....	10
4.1.1	Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (TP1).....	10
4.1.2	Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (TP2).....	10
4.2	Тачност објављивања.....	11
4.2.1	Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3).....	11
4.3	Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности.....	11
5	УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ.....	11
5.1	Усклађеност.....	11
5.1.1	Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (SN1).....	11
5.1.2	Разлози за већа одступања.....	11
5.2	Упоредивост.....	12
5.2.1	Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1).....	12
5.2.2	Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2).....	12
5.2.3	Прекиди у временским серијама.....	12

5.3	Географска упоредивост.....	12
5.3.1	<i>Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система</i>	12
6	ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ.....	12
6.1	Саопштења у којима се објављују подаци	12
6.2	Публикације у којима се објављују подаци	12
6.3	Онлајн база података	13
6.4	Пристап микроподацима	13
6.5	Доступност методолошке документације	13
6.6	Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата	13
6.7	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (АС1)	13
6.8	Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (АС2).....	13
6.9	Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (АС3)	13
7	ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА	13
7.1	Трошкови провођења статистичког истраживања	13
7.2	Оптерећеност давалаца података	13
7.3	Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	13
8	ПОВЈЕРЉИВОСТ	14
8.1	Повјерљивост - политика	14
8.2	Повјерљивост – поступање са подацима	14
9	СТАТИСТИЧКА ОБРАДА	14
9.1	Извор података	14
9.2	Учесталост прикупљања података.....	14
9.3	Прикупљање података	15
9.4	Валидација података	15
9.5	Компилација података	15
9.6	Прилагођавања.....	15
9.6.1	<i>Сезонско прилагођавање</i>	15

1 УВОД У СТАТИСТИЧКИ ПРОЦЕС И ПРОИЗВОД

1.1 Намјена истраживања

Намјена статистичког истраживања о платама јесте да се обезбиједи подаци о просјечним бруто платама и платама након опорезивања (нето платама) у Републици Српској, по подручјима Класификације дјелатности и укупно, као и да се прикаже динамика кретања плата, изражена номиналним и реалним индексима. Подаци о просјечним платама користе се код примјене закона (Закон о раду, Закон о пензијском и инвалидском осигурању и др.), колективних уговора, креирања и праћења социјалних политика, итд.

Активности за израчунавање просјечних плата у Републици Српској покренуте су 1994. године када је успостављено истраживање Мјесечни извјештај о запосленима и платама запослених, РАД-1, којим се прикупљају подаци о исплаћеним масама плата у извјештајном мјесецу и броју запослених на које се односе извршене исплате. Истраживање се проводи на мјесечном нивоу а обезбјеђују се подаци о просјечним исплаћеним бруто платама и платама након опорезивања (нето платама) по дјелатностима у Републици Српској. На основу мјесечних података рачуна се просјечна годишња плата.

1.2 Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичке активности у области Статистике плата проводе се на основу [Закона о статистици](#) Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2018-2021. година и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику.

1.3 Коришћене класификације

Од јануара 2013. године, статистички подаци о платама прате се, обрађују и исказују према Класификацији дјелатности КДБиХ 2010 која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2.

1.4 Извјештајна јединица

Извјештајне јединице за прикупљање података о платама су пословни субјекти који су регистровани у Републици Српској и, у одређеним случајевима, њихове јединице у саставу које послују на територији Републике Српске а изабране су у мјесечни обухват.

1.5 Статистичка јединица посматрања

Јединице посматрања су пословни субјекти који су регистровани у Републици Српској и њихове јединице у саставу које послују на територији Републике Српске а изабране су у мјесечни обухват. Уколико пословни субјекат има организационе јединице (дијелове) које се баве другом дјелатношћу у односу на главну (претежну) дјелатност (независно од општине/града гдје су лоциране) или се налазе ван општине/града сједишта пословног субјекта (независно од дјелатности којом се баве), онда су те јединице, такође, јединице посматрања, јер подносе посебан извјештај према дјелатности којом се баве, односно према општини/граду на којој су лоциране.

1.6 Покривеност и обухват

Истраживање о платама засновано је на Статистичком пословном регистру, а реализује се на узорком изабраним јединицама посматрања. Оквир за избор узорка за 2020. годину је Полугодишње истраживање о запосленима и платама запослених за септембар 2019. године и обухватао је укупно 10 241 јединицу посматрања. Све јединице које на нивоу пословног субјекта имају 50 или више

запослених укључене су у узорак. Јединице које имају више од 9 и мање од 50 запослених на нивоу пословног субјекта су подијељене у стратуме који су одређени општином на којој се налазе и подручјем дјелатности. У узорак је укључено 10% случајно изабраних јединица из сваког стратума. Анализом је утврђено да јединице које имају мање од 10 запослених на нивоу пословног субјекта не утичу значајно на просјечну плату те се због тога не укључују у узорак. Број јединица у мјесечном обухвату у 2020. години је 2933 јединице посматрања које укупно запошљавају око 70% радника.

1.7 Статистички концепти и дефиниције

Неке од важнијих дефиниција Статистике плата су:

- *Плата након опорезивања (нето плата):* обухвата исплаћену плату након опорезивања (нето плату) у мјесецу, за рад с пуним, краћим од пуног и дужим од пуног радног времена (прековремени рад), заостале исплате плата за раније мјесеце извршене у току посматраног мјесеца, без обзира на који се период односе, као и накнаде плате за неизвршене часове рада (годишњи одмор, плаћени допуст, државне празнике и нерадне дане утврђене законом, боловање које иде на терет послодавца, одсутиност за стручно образовање, застоје у раду без кривице запослених). Плата након опорезивања (нето плата) не обухвата остала лична примања (топли оброк, превоз, регрес, огрјев, зимница, солидарна помоћ, једнократна новчана помоћ), као ни накнаде за боловања која не иду на терет послодавца.
- *Бруто плата:* обухвата исплаћену плату након опорезивања (нето плату) и припадајући порез и доприносе.
- *Плаћени часови:* односи се на укупан број часова за које је исплаћена плата.
- *Просјечна плата:* рачуна се тако што се укупно исплаћена маса плата у мјесецу дијели са бројем запослених на које се односе извршене исплате.
- *Номинални индекс просјечне плате:* представља однос између номиналних износа просјечне плате у одређеним периодима посматрања.
- *Реални индекс просјечне плате:* представља однос између номиналног индекса просјечне плате и индекса потрошачких цијена у одговарајућем периоду.

Главне дефиниције су доступне извјештајним јединицама на обрасцу РАД-1.

2 РЕЛЕВАНТНОСТ, ПРОЦЈЕНА ПОТРЕБА И ПЕРЦЕПЦИЈА КОРИСНИКА

2.1 Корисници података статистичког истраживања

2.1.1 Кључни корисници података из статистичког истраживања

Подаци о платама за ниво Републике Српске достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за агрегирање података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије Европске Уније, Еуростат-а.

Кључни корисници података о платама су:

- Министарство финансија Републике Српске, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, Дирекција за економско планирање БиХ, Привредна комора Републике Српске, општинске управе, судови, тужилаштва;
- пословни субјекти: адвокатске канцеларије, друштва са ограниченом одговорношћу, акционарска друштва, банке;
- наука, истраживање и образовање: институти, образовне институције, студенти;
- општа јавност: физичка лица, пензионери;
- медији: РТВ куће, новинске агенције;
- страни корисници: Међународна организација рада, Свјетска банка;
- интерни корисници: одјељење Националних рачуна.

2.1.2 Процјена корисничких потреба

Истраживањем о платама обезбјеђују се мјесечни подаци о исплаћеним бруто платама и платама након опорезивања (нето платама) по дјелатностима и укупно, као и њихово кретање изражено номиналним и реалним индексима. Објављени подаци углавном задовољавају потребе корисника који их користе у сврху праћења економских трендова, обрачуна различитих накнада, рачунања висине пензије, израду студија и анализа и слично. Корисници понекад траже и податке о платама за поједина занимања што ово истраживање не обезбјеђује.

2.1.3 Мјерење перцепције и задовољства корисника

Републички завод за статистику је 2020. године провео [Анкету о задовољству корисника](#) и резултати су доступни на званичној интернет страници Завода. Не обавља се посебно мјерење задовољства корисника истраживањем о платама.

2.2 Комплетност података

2.2.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности података (R1)

Стопа расположивих статистика је однос између расположивих статистика и статистика захтјеваних (прописаних) уредбама и регулативама (овдје се прије свега мисли на уредбе и регулативе Европске Комисије и осталих релевантних међународних организација). Будући да Статистика плата није уређена посебном регулативом ни уредбом, овај показатељ се не рачуна.

3 ТАЧНОСТ И ПОУЗДАНОСТ

3.1 Узорачка грешка

3.1.1 Индикатор квалитета и учинка – Узорачка грешка (A1)

За избор јединица посматрања за Статистику плата користи се метод стратификованог случајног узорка. Дизајн и величина узорка, као најважнији фактори који одређују величину узорачке грешке, су под контролом статистичара и циљ је да се узорачка грешка сведе на најмањи могући ниво.

Просјечна плата се израчунава тако што се укупно исплаћена маса плата у мјесецу дијели са бројем запослених на које се односе извршене исплате. Имајући у виду метод обрачуна просјечне плате, рачунање грешака узорковања по методологији израчунавања узорачких грешака није примјењиво.

3.1.2 Активности за смањење узорачких грешака

Периодично се врши модификовање величине узорка да би се задовољио потребан квалитет података о просјечној плати на доменима од интереса. Квалитет података о просјечној плати у мјесечној периодици се пореди са просјечном платом која се добија у полугодишњој периодици (на основу полугодишњих истраживања о запосленима и платама запослених - стање 31. март и 30. септембар), као и са историјским подацима, а у сврху мјерења утицаја грешака које настају кориштењем узорка.

3.2 Неузорачке грешке

3.2.1 Неузорачке грешке - Грешке обухвата

3.2.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа прекомјерног обухвата (A2)

Обухват за Мјесечни извјештај о платама ради се на почетку године, на основу Полугодишњег извјештаја о запосленима и платама запослених за септембар претходне године. Уколико у току посматране године дође до гашења једног пословног субјекта не врши се његова замјена са неким другим субјектом. Не врши се ни промјена претежне дјелатности пословних субјеката који су имали такву промјену у току године.

Табела 1. Стопа прекомјерног обухвата у 2020. години

	јан	феб	март	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	нов	дец	Годишњи просјек
Број јединица у адресару	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933
Број нерелевантних јединица у адресару	39	40	40	43	47	57	57	60	61	63	67	70	53,7
Стопа прекомјерног обухвата (%)	1,3%	1,4%	1,4%	1,5%	1,6%	1,9%	1,9%	2,0%	2,1%	2,1%	2,3%	2,4%	1,8%

3.2.1.2 Индикатор квалитета и учинка – Удио заједничких јединица (A3)

У истраживању о платама не користе се јединице из више извора него само пословни субјекти и њихове јединице у саставу које су изабране у мјесечни обухват.

3.2.1.3 Грешка недовољног обухвата

С обзиром да се обухват за Мјесечни извјештај о платама не мијења од јануара до децембра, пословни субјекти који су почели с радом у посматраној години неће бити обухваћени овим истраживањем.

3.2.1.4 Мјере за смањење грешака обухвата

Мјере које се предузимају у циљу смањења грешака обухвата су благовремено и редовно ажурирање адресара јединица посматрања на основу Регистра пословних субјеката и информација из других статистичких истраживања.

3.2.2 Неузорачке грешке - Грешке мјерења

3.2.2.1 Разлози за настанак грешака мјерења

Најчешћи разлози за појаву грешака мјерења су:

- Неразумијевање методологије од стране извјештајних јединица;
- Случајне грешке приликом уписивања података у образац;
- Незаинтересованост извјештајне јединице;
- Образац не попуњава увијек исто лице.

3.2.2.2 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Лице задужено за методолошку подршку истраживању је одговорно за отклањање грешака. У случају појаве грешке мјерења, у зависности од врсте грешке она се или коригује од стране методолога на основу осталих података у упитнику и података из претходног периода или се врши контактирање

извјештајне јединице, а потом и корекција утврђене грешке за јединицу посматрања. У случају појаве системске грешке корекција се врши у сарадњи са извјештајном јединицом користећи податаке из претходних мјесеци.

Најзначајнији инструменти за смањење појаве грешака приликом попуњавања обрасца су упутства која се извјештајним јединицама достављају на обрасцу, а која детаљно описују начин његовог попуњавања. Од великог значаја јесте и контактирање извјештајних јединица од стране методолога у циљу тумачења методолошких објашњења директно и указивања на најчешће грешке настале приликом попуњавања обрасца.

3.2.3 Неузорачке грешке - Грешке неодговора

3.2.3.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора јединица (A4)

Као неодговор сматрају се све јединице посматрања за које нису прикупљени подаци без обзира на разлог неодговора.

Табела 2. Стопа неодговора у 2020. години

	јан	феб	март	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	нов	дец	Годишњи просјек
Број јединица посматрања	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933	2933
Број неодговора	39	48	136	55	58	63	64	67	68	69	78	76	68,4
Стопа неодговора (%)	1,3%	1,6%	4,6%	1,9%	2,0%	2,1%	2,2%	2,3%	2,3%	2,4%	2,7%	2,6%	2,3%

3.2.3.2 Индикатор квалитета и учинка - Стопа неодговора варијабле (A5)

Не располаже се информацијама које омогућавају израчунавање стопе неодговора варијабле.

3.2.3.3 Поступци у случају неодговора

У случају да недостају поједини подаци или се ради о неконзистентним подацима, успоставља се контакт са извјештајном јединицом са циљем да се извјештај попуни на начин како то методологија захтјева.

Изузетно, у случају неодговора за комплетан извјештај или само за поједина питања, као и у случају одступања, недоследности и грешака које није могуће исправити кроз поновни контакт са активном извјештајном јединицом, врши се импутирање података на основу доступних података за јединицу посматрања из претходног мјесеца.

3.2.3.4 Поступци за смањење стопе неодговора

Да би се смањила стопа неодговора најчешће се користе сљедећи поступци:

- Вишеструко контактирање извјештајне јединице (у случају спријечености);
- Флексибилност рокова достављања извјештаја (могућност помјерања рокова достављања података);
- Комбиновање више различитих начина прикупљања података (телефон, електронска пошта);
- Писање прецизнијих методолошких објашњења, која се односе на одређено питање (варијаблу);
- Обавјештавање извјештајне јединице о имену и броју телефона контакт лица које може позвати у случају било каквих питања.

3.2.4 Ревизије

3.2.4.1 Индикатор квалитета и учинка - Просјечна величина ревизије података (А6)

Није планирана и није спроведена ревизија.

3.2.5 Импутација

3.2.5.1 Индикатор квалитета и учинка - Стопа импутираних података (А7)

Не постоји прецизна евиденција о броју импутираних варијабли. Импутиране су недостајуће вриједности код варијабли на која одговорна лица из пословног субјекта нису знала или нису хтјела да одговоре. У највећем броју случајева ради се о варијабли „Број плаћених часова од стране послодавца на које се односи укупна исплата“.

У случају неодговора јединице посматрања која је активна, ради се импутација података из претходног мјесеца.

Табела 3. Стопа импутираних јединица посматрања

	јан	феб	март	апр	мај	јун	јул	авг	сеп	окт	нов	дец	Годишњи просјек
Број јединица посматрања које су импутиране	0	7	95	10	10	5	6	6	6	5	9	5	13,67
Број јединица посматрања које нису импутиране	2892	2883	2795	2876	2872	2867	2866	2863	2862	2861	2853	2853	2861,92
Стопа импутираних података (%)	0,0%	0,2%	3,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,5%

4 ПРАВОВРЕМЕНОСТ И ТАЧНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА

4.1 Правовременост објављивања

Правовременост објављивања података представља интервал између посматраног периода на који се податак односи и датума објављивања.

4.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост првих резултата (ТР1)

Мјесечни подаци о исплаћеним бруто платама и платама након опорезивања (нето платама) објављују се само као коначни резултати истраживања те се индикатор ТР1 не рачуна.

4.1.2 Индикатор квалитета и учинка - Правовременост коначних резултата (ТР2)

Правовременост коначних резултата (годишњи просјек) износи Т+22,5.

Табела 4. Правовременост објављивања мјесечних података о платама

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Просјек
Датум објављивања коначних резултата	24.2.	23.3.	22.4.	22.5.	22.6.	22.7.	24.8.	22.9.	22.10.	23.11.	22.12.	22.1.	/
Временски размак (број дана)	T+24	T+23	T+22	T+22	T+22	T+22	T+24	T+22	T+22	T+23	T+22	T+22	T+22,5

4.2 Тачност објављивања

Тачност објављивања података представља интервал између стварног и планираног датума објављивања података, који је одређен Календаром публикавања.

4.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Тачност објављивања (TP3)

Индикатор се израчунава и приказује на два начина – са аспекта примјене за произвођаче и за кориснике статистика.

Индикатор за произвођаче статистика

Тачност објављивања (годишњи просјек) износи T+0.

Табела 5. Тачност објављивања мјесечних података о платама

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Просјек
Најављени датум објављивања (према Календару публикавања)	24.2.	23.3.	22.4.	22.5.	22.6.	22.7.	24.8.	22.9.	22.10.	23.11.	22.12.	22.1.	/
Стварни датум објављивања	24.2.	23.3.	22.4.	22.5.	22.6.	22.7.	24.8.	22.9.	22.10.	23.11.	22.12.	22.1.	/
Временски размак (број дана)	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0	T+0

Индикатор за кориснике статистика:

Стопа тачности објављивања података о платама износи 100%.

4.3 Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности

Резултати су објављени правовремено. Није било кашњења, односно, подаци су објављени у предвиђеним роковима. Стварни датуми објављивања података о исплаћеним просјечним платама нису одступали од планираних датума објављивања у Календару публикавања.

5 УСКЛАЂЕНОСТ И УПОРЕДИВОСТ

5.1 Усклађеност

5.1.1 Индикатор квалитета и учинка - Усклађеност између различитих извора података (CH1)

Референтно истраживање је полугодишње истраживање о запосленима и платама запослених које се проводи на пуном обухвату јединица посматрања - стање 30. септембар 2020. године. Просјечна бруто плата која је резултат мјесечног истраживања о платама већа је за 6,2% од просјечне бруто плате из полугодишњег истраживања о запосленима и платама запослених (стање 30. септембар 2020. године).

5.1.2 Разлози за већа одступања

Није било већих одступања.

5.2 Упоредивост

5.2.1 Индикатор квалитета и учинка – Неподударност упоредивих статистика (CC1)

Рачунање овог индикатора није примјењиво код Статистике плата.

5.2.2 Индикатор квалитета и учинка - Дужина упоредивих временских серија (CC2)

Мјесечни подаци о исплаћеним бруто платама и платама након опорезивања (нето платама) доступни су од 1994. године. Упоредива серија података по подручјима Класификације дјелатности КД БиХ 2010 доступна је од 2005. године из чега произилази да је:

CC₁ = децембар 2004. - јануар 1994. = 132 мјесеца

CC₂ = децембар 2020. - јануар 2005. = 192 мјесеца

5.2.3 Прекиди у временским серијама

Нова Класификација дјелатности¹ (КД БиХ 2010) у примјени је од 2013. године. Због потреба упоређивања временских серија по подручјима Класификације дјелатности подаци су прерачунати уназад, до 2005. године.

5.3 Географска упоредивост

5.3.1 Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система

Не постоји јединствена, од стране EUROSTAT-а дефинисана основа за производњу података о платама тако да свака земља има своје дефиниције плата које су директно засноване на националном законодавству.

6 ДОСТУПНОСТ И РАЗУМЉИВОСТ, ФОРМАТ ДИСЕМИНАЦИЈЕ

6.1 Саопштења у којима се објављују подаци

Подаци о просјечним платама објављују се на интернет страници Завода www.rzs.rs.ba и у штампаној верзији мјесечног саопштења „[Плате запослених](#)“. У саопштењу су приказани коначни подаци о просјечној бруто плати и плати након опорезивања (нето плати) по подручјима Класификације дјелатности као и кретање плата након опорезивања (нето плата) изражено номиналним и реалним индексима.

6.2 Публикације у којима се објављују подаци

Подаци о просјечним платама објављују се у сљедећим публикацијама:

- [Мјесечни статистички преглед](#) – коначни резултати;
- [Билтен статистике плата, запослености и незапослености](#) – коначни резултати;
- [Статистички годишњак](#) – коначни резултати;

¹ Службени гласник Републике Српске број 8/14

- [„Ово је Република Српска“](#) – коначни резултати.

6.3 Онлајн база података

Онлајн база података о платама доступна је корисницима на интернет страници Завода у дијелу [База података](#).

6.4 Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

6.5 Доступност методолошке документације

На званичној интернет страници Завода, у дијелу који се односи на статистику плата, за ово истраживање су доступни [основни појмови и дефиниције](#) као и [Методологија](#).

Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација – Статистички годишњак, Мјесечни статистички преглед и саопштења - Плате запослених.

6.6 Мјере за побољшање разумљивости дисеминираних резултата

Подаци су јасно приказани.

6.7 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) сетова података (AC1)

Није ријешена процедура за евиденцију броја прегледа сетова података о платама.

6.8 Индикатор квалитета и учинка – Коришћење (консултовање) метаподатака (AC2)

Није ријешена процедура за евиденцију броја прегледа сетова метаподатака о платама.

6.9 Индикатор квалитета и учинка - Стопа комплетности метаподатака (AC3)

Стопа комплетности мета података (ESMS v.2.0) за Статистику плата износи 98,3 % (59/60x100).

7 ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА И ОПТЕРЕЋЕНОСТ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА

7.1 Трошкови провођења статистичког истраживања

Нису расположиви подаци о трошковима Републичког завода за статистику за реализацију статистичких активности у оквиру Статистике плата.

7.2 Оптерећеност давалаца података

Нису расположиви подаци о оптерећењу и трошковима извјештајних јединица.

7.3 Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Мјере које треба предузети у циљу смањења трошкова и оптерећености извјештајних јединица:

- Коришћење административних извора података;
- Промовисање кориштења електронског упитника.

8 ПОВЈЕРЉИВОСТ

8.1 Повјерљивост - политика

Подаци који се прикупљају за потребе Статистике плата подлијежу законским оквирима повјерљивости и искључиво се користе у статистичке сврхе.

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).“

8.2 Повјерљивост – поступање са подацима

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. до 29. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03). Завод информиса све извјештајне јединице о томе да ће се прикупљени подаци користити само у статистичке сврхе. Подаци који су прикупљени, обрађени и похрањени сматрају се повјерљивим ако је путем тих података могуће, непосредно или посредно, идентификовати извјештајне јединице, чиме се откривају појединачни подаци.

Статистички подаци се не смију достављати корисницима уколико садрже или откривају повјерљиве податке. Повјерљивим подацима се сматрају подаци за извјештајну јединицу или групу која се састоји од најмање три извјештајне јединице, гдјеудио једне јединице у групи прелази 85%.

Приликом прикупљања, обраде и доставе података, Завод и овлаштени органи и организације предузимају све мјере организационе, регулаторне, административне и техничке природе које су потребне да се заштити повјерљивост података и онемогући недозвољени приступ, објављивање и кориштење података.

Лица која приликом обављања својих послова могу имати приступ повјерљивим подацима, морају се придржавати одредби овог Закона и након што престану обављати своје функције.

9 СТАТИСТИЧКА ОБРАДА

9.1 Извор података

Извор података за мјесечно истраживање о платама (РАД-1) су пословни субјекти који су регистровани у Републици Српској и њихове јединице у саставу које послују на територији Републике Српске а изабране су у мјесечни обухват.

Све јединице које на нивоу пословног субјекта имају 50 или више запослених укључене су у мјесечни обухват. Јединице које имају више од 9 и мање од 50 запослених на нивоу пословног субјекта су подијељене у стратуме који су одређени општином на којој се налазе и подручјем дјелатности. У узорак је укључено 10% случајно изабраних јединица из сваког стратума. Анализом је утврђено да јединице које имају мање од 10 запослених на нивоу пословног субјекта не утичу значајно на просјечну плату те се због тога не укључују у узорак. Број јединица у мјесечном обухвату у 2020. години је 2933 јединице посматрања.

9.2 Учесталост прикупљања података

Подаци о платама прикупљају се и објављују у мјесечној периодици.

9.3 Прикупљање података

Мјесечни подаци о платама прикупљају се путем папирног обрасца [РАД-1](#) од пословних субјекта и њихових јединица у саставу које се налазе на територији Републике Српске. Извјештајне јединице достављају попуњене извјештаје, један примјерак, подручним јединицама Републичког завода за статистику, до 3. у мјесецу за претходни мјесец. У подручним јединицама врши се унос података док се даља обрада и анализа унесених извјештаја обавља у централу Завода.

Завод је покренуо и интернет портал за on-line прикупљање података за извјештај РАД-1 чиме је, пословним субјектима који то желе, омогућена услуга директног уноса података кориштењем web апликације умјесто досадашњег попуњавања и слања извјештаја на папирном обрасцу. На овај начин податке је доставило око 7,4% јединица посматрања у 2020. години.

9.4 Валидација података

Обрада података Статистике плата организована је у централу Републичког завода за статистику, у Одјелу за статистику рада, док се унос врши у подручним јединицама Завода.

У централу Завода врши се контрола унесених извјештаја. Подаци о исплаћеним масама плата и броју исплаћених радника на нивоу јединице посматрања пореде се са вриједностима из претходног мјесеца. Свако неочекивано велико одступање, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом са извјештајном јединицом. У апликацију за унос података уграђене су контроле које онемогућавају да се у базу унесу рачунски и логички неисправни подаци.

9.5 Компилација података

Провјерени подаци о исплаћеним масама плата који су унесени у базу, заједно са импутираним подацима, уколико има таквих, сабирају се и дијеле са бројем исплаћених радника на мјесечном нивоу. Тако се добијају подаци о просјечној бруто плати и плати након опорезивања за Републику Српску укупно, као и подаци о просјечној бруто плати и плати након опорезивања према подручјима Класификације дјелатности.

9.6 Прилагођавања

9.6.1 Сезонско прилагођавање

Подаци Статистике плата нису предмет сезонског прилагођавања.